

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БОРДЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ  
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

**КАРАР**

«30» июль 2019 ел

№ 13

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан муниципаль хезмэтлэр күрсэтүнең административ регламентларын эшлэу һәм раслау тәртибе турында

«Дәүләт һәм муниципаль хезмэтлэр күрсэтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль законның 15 өлеше 13 маддәсе, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары тарафыннан дәүләт хезмэтләр күрсэтүнең административ регламентларын эшлэу һәм раслау тәртибен раслау һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым карарларына үзгәрешләр керту турында» 2010 елның 2 октябрэндәге 880 санлы карары, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге уставы нигезендә

**КАРАР БИРӨ:**

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан муниципаль хезмэтлэр күрсэтүнең административ регламентларын эшлэу һәм раслау тәртибен расларга (алга таба – тәртип).
2. Әлеге карарны авыл жирлегенң мәгълүмати стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.
3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://tukay.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматның рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Борды авыл жирлеге  
Башкарма комитеты Житәкчесе



Р.Н.Абдульманова

Тукай муниципаль районы  
Борды авыл жирлеге Башкарма  
комитетының 2019 елның 30  
июле 13 санлы карарына  
кушымта

## **Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан муниципаль хезмэтлэр күрсэтүнең административ регламентларын эшлэү һәм раслау тәртибе**

### **1. Гомуми нигезләмэләр**

1.1. Әлеге тәртип Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан муниципаль хезмэтлэр күрсэтүнең административ регламентларын (алга таба – административ регламентлар) эшлэүгә һәм раслауга гомуми таләпләрне билгели.

1.2. Әлеге тәртиптә түбәндәге төшенчэләр кулланыла:

административ регламент – Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарэ органының административ процедуралар һәм административ гамәлләр вакытын һәм эзлеклелеген, аның структур бүлекчэләре һәм вазыйфай затлары арасында үзара хезмәттәшлек тәртибен, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәткәндә жирле үзидарэ органының физик яки юридик затлар (алга таба – муниципаль хезмәт алучылар), башка дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарэ органнары, шулай ук учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара хезмәттәшлеге тәртибен билгели торган норматив хокукый акт;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге (күпфункцияле үзәк) – «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль закон таләпләренә җавап бирә торган дәүләт яисә муниципаль учреждениенең оештыру-хокукый формасында (шул исәптән автоном учреждение булып торучы) төзелгән һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыруга вәкаләтле, шул исәптән электрон формада, «бер тәрәзә» принцибы буенча төзелгән оешма;

муниципаль хезмәт – Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Борды авыл жирлеге жирле үзидарэ органы функцияләрен һәм Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы һәм Борды авыл жирлеге норматив хокукый актларында билгеләнгән чикләрдә мөәҗәгать итүчеләр соратуы буенча башкарылучы, Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру эшчәнлеге;

«бер тәрәзә» принцибы – дәүләт яисә муниципаль хезмәт күрсәтү мөәҗәгать итүченең бер тапкыр дәүләт яисә муниципаль хезмәт күрсәтү турында тиешле запрос яисә «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль законның

15.1 маддәсендә күрсәтелгән запрос белән бер тапкыр мөрәжәгать иткәннән соң гамәлгә ашырыла торган принцип, ә дәүләт хезмәтләрен күрсәтүче органнар яисә муниципаль хезмәтләр күрсәтүче органнар белән үзара хезмәттәшлек, күпфункцияле үзәк тарафыннан гариза бирүченең катнашыннан башка норматив хокукый актлар һәм үзара хезмәттәшлек турында килешү нигезендә гамәлгә ашырыла;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү күпфункцияле үзәгенең читтән торып эш урыны – Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 декабрендәге 1376 санлы карары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләре эшчәнлеген оештыру кагыйдәләренең 34 пункты нигезендә Татарстан Республикасы муниципаль районының (шәһәр округының) шәһәр яки авыл жирлегендә төзелгән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү күпфункцияле үзәгенең территориаль аерымланган структур бүлекчәсе.

1.3. Административ регламентлар Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлеге жирле үзидарә органнары (алга таба – жирле үзидарә органы) тарафыннан эшләнә, алар эшчәнлегенә өлкәсенә федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте актлары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары, муниципаль хокукый актлар, жирле үзидарә органнары турындагы нигезләмәләр, жирле үзидарә органнарының эчке оештыру регламентлары һәм әлеге тәртип нигезендә, шулай ук административ процедураларның критерийларын, срокларын һәм эзлеклелеген билгели торган хөкүмәт координация органнары карарларын исәпкә алып, муниципаль хезмәтләр күрсәтү тәртибенә карата административ гамәлләр һәм (яки) карарлар һәм башка таләпләр кабул итү нигезендә муниципаль хезмәт күрсәтү керә.

Административ регламентлар жирле үзидарә органнары тарафыннан эшләнә һәм раслана, шул исәптән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым вәкаләтләргә гамәлгә ашырганда, муниципаль хезмәт күрсәтүгә гамәлгә ашыру вәкаләтләре барлыкка килгән көннән алып 60 календарь көннәннән дә артык булмаган вакыт эчендә.

Муниципаль хезмәт күрсәтү муниципаль казна учреждениесе белән тәэмин ителгән очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты мондый учреждениенә гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүгә гамәлгә ашыру вәкаләтләре барлыкка килгән көннән алып 60 календарь көннәннән дә артмаган вакыт эчендә эшләнә һәм раслана.

1.4. Жирле үзидарә органы административ регламентларны эшлөгәндә һәм раслаганда, әгәр федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте актлары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Президенты актлары, муниципаль хокукый актлар белән башка кагыйдәләр билгеләнмәгән булса, әлеге Тәртипкә таяна.

1.5. Административ регламентларны эшлэгәндә, жирле үзидарә органы муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оптимальләштерүне (сыйфатын арттыруны) күздә тоты, шул исәптән:

а) административ процедураларны һәм административ гамәлләрне тәртипкә салу;

б) әгәр бу федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте актларына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актларына, муниципаль хокукый актларга каршы килмәсә, артык административ процедураларны һәм артык административ гамәлләрне бетерү;

артык административ процедура дигәндә, аны төшереп калдыру муниципаль хезмәт күрсәтү сыйфаты кимүгә китерми торган административ процессның бер өлеше аңлашыла (мәсәлән, карарга йогынты ясамаган очракта, артык килештерү, артык хәбәрнамәләр һ.б.);

артык административ гамәлләр дигәндә, административ процедурадан төшереп калдырғанда, административ процедура нәтижәсенә өстәмә чыгымнарсыз гына ирешергә мөмкинлек бирә торган административ гамәлләр аңлашыла;

в) муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучылар тарафыннан тапшырыла торган документлар санын киметү, берничә тапкыр шундый мәгълүмат бирү кирәклеген юкка чыгарырга мөмкинлек бирә торган документларның яна формаларын куллану, вазыйфай затлар белән муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучының үзара хезмәттәшлеге санын киметү, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләре базасында аерым административ процедураларны (гамәлләрне) үтәү һәм «бер тәрәзә» принцибын гамәлгә ашыру исәбенә, муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучыдан башка, шул исәптән мәгълүмати-коммуникацион технологияләр кулланып, муниципаль хезмәт күрсәткәндә ведомствоара килештерүдән файдалану;

г) муниципаль хезмәт күрсәтү вакытын, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәтү кысаларында аерым административ процедураларны һәм административ гамәлләрне башкару срокларын кыскарту. Административ регламент эзерләүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы административ регламентта муниципаль хезмәт күрсәтүнең кыскартылган срокларын, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тиешле срокларга карата муниципаль хезмәт күрсәтү кысаларында административ процедураларны үтәү срокларын билгеләргә мөмкин;

д) административ процедуралар яисә административ гамәлләр башкарганда административ регламентларның таләпләрен үтәгән өчен вазыйфай затларның җаваплылыгы;

е) электрон формада муниципаль хезмәт күрсәтү.

1.6. Жирле үзидарә органы административ регламентны эшлэгәндә, административ процедуралар һәм административ гамәлләр структурасын һәм тәртибен эзерләү өчен, административ-идарә процессларын тасвирлауның һәм модельләштерүнең электрон чараларын куллана ала.

1.7. Жирле үзидарә органы муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең административ регламентларында федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары, муниципаль хокукый актлар нигезендә үз компетенцияләренә керми торган жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен билгеләргә хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органы муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең административ регламентларында, федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте актларында, Татарстан Республикасы законнарында, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актларында, муниципаль хокукый актларда жирле үзидарә органнары тарафыннан мондый чикләүләргә кертү мөмкинлеге һәм шартлары турыдан-туры каралган очрактардан тыш, гражданның хокукларын һәм ирекларын, коммерцияле һәм коммерциясез оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өлешендә чикләүләр билгеләргә хокукы юк.

1.8. Административ регламент проектлары бәйсез экспертиза һәм физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең административ регламентлары системасын эшләү, гамәлгә кертү һәм аларны алып бару белән идарә итүне гамәлгә ашырырга вәкаләтле орган (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан экспертиза үтәргә тиеш.

1.9. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өлкәсендә административ регламентлар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан раслана.

1.10. Әгәр муниципаль хезмәт күрсәтүдә берничә жирле үзидарә органы катнашса, административ регламент әлегә органның уртак акты белән раслана.

Жирле үзидарә органнары арасында административ регламент проектлары буенча каршылыктар Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан карап тикшереләргә тиешле акт проектлары өчен Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Борды авыл жирлегенә Башкарма комитетының эш регламентында билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

1.11. Жирле үзидарә органы административ регламентны раслау белән бер үк вакытта, муниципаль хезмәт күрсәтүне регламентлаштыра торган нигезләмәләргә төшереп калдыруны күздә тотучы тиешле муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертә яки, муниципаль норматив хокукый актлар административ регламентка кертелгән булса, аларны гамәлдән чыгара.

Административ регламент проекты эшләү барышында норматив хокукый актларга тиешле үзгәрешләр кертелгән шартта муниципаль хезмәт күрсәтүне оптимизацияләү (сыйфатны арттыру) мөмкинлеге ачыкланса, административ регламент проекты билгеләнгән тәртиптә күрсәтелгән акт проектларын теркәп кертелә.

1.12. Административ регламентларга үзгәрешләр кертү муниципаль хезмәт күрсәтүне жайга салучы Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары үзгәргән, эшчәнлек өлкәсенә тиешле муниципаль хезмәт күрсәтү керә торган жирле үзидарә органнары структурасын үзгәрткән очракларда, шулай ук әлеге административ регламентларны куллануга мониторинг нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Административ регламентларга үзгәрешләр кертү тиешле административ регламентларны эшләү, килештерү һәм раслау өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.13. Административ регламентлар жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә турындагы мәгълүматның ачыклыгы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бастырып чыгарылырга тиеш, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органнарының һәм муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның рәсми сайтларында, килүчеләр өчен уңайлы булган муниципаль хезмәт күрсәтү урыннарында урнаштырыла.

## 2. Административ регламентларга таләпләр

2.1. Административ регламент исеме, мондый муниципаль хезмәт күрсәтү каралган норматив хокукый акт нигезләмәсенә тиешле редакциясенә туры килә торган формулировкасын исәпкә алып, муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдә берничә жирле үзидарә органы катнашса, административ регламент исеме әлеге органнарның уртак карары белән билгеләнә.

2.2. Административ регламентка түбәндәге бүлекләр кертелә:

а) гомуми нигезләмәләр;

б) муниципаль хезмәт күрсәтү стандарты;

в) административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм башкару вакыты, аларны үтәү тәртибенә карата таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре, шулай ук административ процедураларны дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге, күпфункцияле үзәкнең читтән торып эшләү урыннарында башкару үзенчәлекләре;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүне тикшереп торы тәртибе һәм формалары;

д) муниципаль хезмәт күрсәтүче органнарның, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләренең, шулай ук күпфункцияле үзәкнең, күпфункцияле үзәк хезмәткәренә, шулай ук муниципаль хезмәтләр күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы оешмаларның карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирүнең судка кадәр (судтан тыш) тәртибе.

2.3. Гомуми нигезләмәләргә кагылышлы бүлек түбәндәге бүлекчәләрдән тора:

а) административ регламентның жайга салу предметы;

б) муниципаль хезмэт алучыларның категорияләре. Муниципаль хезмэт алучылар исемлеге китерелә – муниципаль хезмэт алучыларның ташламалы категорияләре (булган очракта) күрсәтелгән юридик һәм физик затлар исемлеге;

в) муниципаль хезмэт күрсәтү турында мәгълүмат бирү тәртибенә таләпләр, шул исәптән:

муниципаль хезмэт күрсәтүче жирле үзидарә органнарының, аларның структур бүлекчәләренә һәм территориаль органнарының, муниципаль хезмэт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның, шулай ук дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәк, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәкнең читтән торып эш урыннары урнашу урыны һәм эш графигы, дәүләт һәм муниципаль органнарының һәм оешмаларның эш графигы турында мәгълүмат алу ысуллары турында мәгълүмат;

муниципаль хезмэт күрсәтүче жирле үзидарә органнары структур бүлекчәләренә, муниципаль хезмэт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның белешмә телефоннары, шул исәптән телефон-автоинформатор номеры;

«Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә «муниципаль хезмэт күрсәтү турында мәгълүматны үз эченә алган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайты, шулай ук муниципаль хезмэт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның электрон почта адреслары;

мөрәжәгать итүчеләр тарафыннан муниципаль хезмэт күрсәтү мәсьәләләре буенча, күрсәтелгән хезмәтләрне күрсәтүнең барышы турында мәгълүмат алу тәртибе, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасын һәм «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы» республика дәүләт мәгълүмат системасын кулланып;

әлеге пунктчада күрсәтелгән мәгълүматны урнаштыру тәртибе, формасы һәм урыны, шул исәптән муниципаль хезмэт күрсәтү урыннарында стендларда, шулай ук Тукай муниципаль районының, муниципаль хезмэт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның рәсми сайтларында, шулай ук «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасында һәм «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы» республика дәүләт мәгълүмат системасында;

муниципаль хезмэт күрсәтү урыннарында стендларда мәгълүмат урнаштыруга таләпләр:

а) жирле үзидарә органы тарафыннан күрсәтелә торган муниципаль хезмәтнең исеме;

б) муниципаль хезмэт күрсәтү нәтижәләрен тасвирлау;

в) муниципаль хезмэт күрсәтү вакыты, шул исәптән муниципаль хезмэт күрсәтүдә катнашучы оешмага мөрәжәгать итү зарурлыгын исәпкә алып, туктатып торы мөмкинлеге Россия Федерациясе законнарында каралган очракта, муниципаль хезмэт күрсәтүне туктатып торы срогы;

г) муниципаль хезмэт күрсәтү өчен законнар яисә башка норматив хокукий актлар нигезендә кирәкле документларның, шулай ук мөрәжәгать итүче

тарафыннан тапшырылырга тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен кирәкле һәм мәжбүри булган хезмәтләрнең тулы исемлеге, аларны мөрәжәгать итүче тарафыннан алу ысуллары, шул исәптән электрон формада алу ысуллары, аларны тапшыру тәртибе;

д) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге;

е) муниципаль хезмәт күрсәтү, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле һәм мәжбүри булган хезмәтләр өчен алына торган дәүләт пошлинасы яисә башка түләү;

ж) жирле үзидарә башкарма органының эш вакыты, муниципаль хезмәт күрсәтүгә гаризалар кабул итү графигы турында мәгълүмат;

з) муниципаль хезмәт алучылар өчен муниципаль хезмәт күрсәтүче органнар тарафыннан кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) гамәлләргә (гамәл кылмауга) һәм карарларга, шулай ук аларның вазыйфай затларына, муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирүнең судка кадәр (судтан тыш) хокуклары турында мәгълүмат;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры жайга салучы норматив хокукый актлар исемлеге, норматив хокукый актлар реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганаclarын күрсәтеп.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәтү стандарты «Дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтү стандартына таләп исеме», «Стандартка карата таләпләрнең эчтәлеге», «Хезмәт яисә таләпне билгеләүче норматив акт» графаларыннан торган таблица рәвешендә рәсмиләштерелә һәм түбәндәге бүлекчәләрдән тора:

а) муниципаль хезмәт атамасы;

б) турыдан-туры муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органы исеме;

в) муниципаль хезмәт нәтижәләре тасвирламасы;

г) муниципаль хезмәт күрсәтү вакыты, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмага мөрәжәгать итү зарурлыгын исәпкә алып, туктатып тору мөмкинлеге, Россия Федерациясе законнарында каралган очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору срогы;

д) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен законнар яисә башка норматив хокукый актлар нигезендә кирәкле документларның, шулай ук мөрәжәгать итүче тарафыннан тапшырылырга тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәтү өчен кирәкле һәм мәжбүри булган хезмәтләрнең тулы исемлеге, аларны мөрәжәгать итүче тарафыннан алу ысуллары, шул исәптән электрон формада алу ысуллары, аларны тапшыру тәртибе;

е) дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм башка оешмалар карамагында булган һәм мөрәжәгать итүче аларны тапшырырга хокуклы булган муниципаль хезмәт күрсәтү өчен норматив хокукый актлар нигезендә кирәкле документларның тулы исемлеге, шулай ук аларны мөрәжәгать итүчеләр тарафыннан алу ысуллары, шул исәптән электрон формада да, аларны тапшыру тәртибе; муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүче тарафыннан тапшырыла торган документлар (бланklar, мөрәжәгатьләр, гаризалар һәм башка документлар, Россия Федерациясе законнары белән әлеге



документларны бирүнең ирекле рәвеше каралган очраклардан тыш, административ регламентка кушымталар сыйфатында китерелә). Мөрәжәгать итүче тарафыннан күрсәтелгән документларны тапшырмау гариза бирүчегә хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигез булып тормый.

Шулай ук мөрәжәгать итүчедән түбәндәгеләрне таләп итү тыела:

муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга салучы норматив хокукый актларда каралмаган документларны һәм мәгълүматны тапшыру яисә гамәлгә ашыру;

Россия Федерациясенең норматив хокукый акты, Татарстан Республикасының норматив хокукый акты, муниципаль норматив хокукый акты нигезендә муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм (яки) муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмалар карамагында булган документлар һәм мәгълүматлар тапшыру, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль законның 7 маддәсе 6 өлешендә күрсәтелгән документлардан тыш;

ж) муниципаль норматив хокукый актларда каралган очракларда, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен килештерү таләп ителә торган жирле үзидарә органнары һәм аларның структур бүлекчәләре исемлегә,

муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр;

и) муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору яисә баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлегә. Мондый нигез юк икән, аны административ регламент текстында турыдан-туры күрсәтергә кирәк;

к) муниципаль хезмәт күрсәткән өчен алына торган дәүләт пошлинасын яисә башка түләүне алу тәртибе, күләме һәм нигезләре;

л) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле һәм мәжбүри булган хезмәтләр күрсәткән өчен түләү алу тәртибе, күләме һәм нигезләре, мондый түләү күләмен исәпләү методикасы турындагы мәгълүматны да кертеп;

м) муниципаль хезмәт күрсәтү турында запрос биргәндә һәм мондый хезмәтләр күрсәтү нәтижәсен алганда, чиратта торунуң максимал вакыты;

н) муниципаль хезмәт күрсәтү турында, шул исәптән электрон формада, гариза бирүченең гаризасын теркәү срогы;

о) дәүләт хезмәте күрсәтелә торган бүлмәләргә, көтеп тору һәм кабул итү урынына, шул исәптән күрсәтелгән объектларның инвалидларны социаль яклау турында Россия Федерациясе законнары нигезендә инвалидлар керү өчен уңайлылыгын тәмин итүгә, мондый хезмәтләр күрсәтү тәртибе турында визуаль, текст һәм мультимедиа мәгълүматын урнаштыру һәм рәсмиләштерүгә карата таләпләр;

п) муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдалану һәм аның сыйфат күрсәткечләре, шул исәптән мөрәжәгать итүченең вазыйфаи затлар белән хезмәттәшлегә саны һәм аларның дәвамлылыгы, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәктә, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәкнең ерактагы эш урыннарында муниципаль хезмәт күрсәтүнең барышы турында мәгълүмат алу мөмкинлегә,

шул исәптән мәгълүмат-коммуникация технологияләрен кулланып;

р) муниципаль хезмәтләрне электрон формада күрсәтү үзенчәлекләре. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең электрон формада, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан файдаланып, үзенчәлекләре күрсәтелә:

муниципаль хезмәт турында билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат бирү һәм алардан файдалануны тәмин итү;

муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәк булган запрослар һәм башка документларны бирү, шундый запросларны һәм документларны кабул итү;

муниципаль хезмәт күрсәтү турындагы запросны үтәү барышы турында мәгълүмат алу;

муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органының башка жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары һәм муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмалар белән үзара хезмәттәшлеге;

федераль законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәт күрсәтү нәтижәсен алу;

муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле башка гамәлләр.

2.5. Административ процедураларның (гамәлләрнең) составы, эзлеклелеге һәм башкару вакыты, аларны үтәү тәртибенә карата таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре, шулай ук административ процедураларны дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге, күпфункцияле үзәкнең читтән торып эшләү урыннарында башкару үзенчәлекләренә кагылышлы бүлек административ процедураларның санына туры килә торган бүлекләрдән, ягъни муниципаль хезмәт күрсәткәндә соңгы нәтижәсе булган һәм муниципаль хезмәт күрсәтү кысаларында бирелә торган административ гамәлләрнең логик яктан аерымланган эзлеклелегеннән тора.

Бүлек башында административ процедураларның тулы исемлеге күрсәтелә. Әлеге бүлектә дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яки муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларга ведомствоара запросларны формалаштыру һәм жибәрүнең административ процедурасы аерым тасвирлана.

Әлеге бүлектә мәжбүри тәртиптә мөрәжәгать итүчегә ярдәм күрсәтүне, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү өлешендә, техник хаталарны төзәтү процедурасын тасвирлауны күз алдында тотучы нигезләмәләр булырга тиеш.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәтүнең блок-схемасы административ регламентка кушымтада китерелә.

2.7. Һәр административ гамәлнең тасвирламасы үз эченә түбәндәге мәжбүри элементларны ала:

а) административ гамәлне башлау өчен нигез булган юридик фактлар;

б) административ гамәлләр өчен җаваплы вазыйфаи зат турында белешмәләр. Муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры жайга салучы норматив хөкүкый актлар конкрет вазыйфага күрсәткән очракта, ул административ регламент текстында күрсәтелә;

в) административ гамэлнең эчтәлеге, аны башкару дәвамлылығы һәм (яки) максималъ вакыты;

г) карарлар кабул итү критерийлары;

д) административ гамәлләр нәтижәсе һәм алдагы административ гамәлне башкару өчен нигез булып торган юридик фактка туры килергә мөмкин булган нәтижәне тапшыру тәртибе;

е) административ гамәлләрне, шул исәптән электрон формада, башкару нәтижеләрен (административ гамәлнең мәжбүри чагылышы форматына күрсәтеп, шул исәптән электрон системаларда) теркәү ысулы.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүне контрольдә тоту тәртибе һәм формасына кагылышлы бүлек түбәндәге бүлекчәләрдән тора:

а) җаваплы вазыйфай затлар тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләрне билгели торган административ регламент һәм башка норматив хокукый акт нигезләмәләренең үтәлешен, шулай ук җаваплы затлар тарафыннан карарлар кабул итүне ағымдагы контрольне гамәлгә ашыру тәртибе;

б) муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығын һәм сыйфатын планлы һәм планнан тыш тикшерүләргә гамәлгә ашыру тәртибе һәм вакыты, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүнең тулылығын һәм сыйфатын тикшереп тору тәртибе һәм формалары;

в) муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителә торган (гамәлгә ашырыла торган) карарлар һәм гамәлләр (гамәл кылмау) өчен җирле үзидарә органы муниципаль хезмәткәрләренең һәм башка вазыйфай затларның җаваплылығы;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүне контрольдә тоту тәртибенә һәм формаларына карата таләпләрне характерлаучы нигезләмәләр, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан да.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органнарның, шулай ук аларның вазыйфай затларының, муниципаль хезмәткәрләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибенә кагылышлы бүлектә түбәндәгеләр күрсәтелә:

а) муниципаль хезмәт алучылар өчен муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) гамәлләргә (гамәл кылмауга) һәм карарларга карата судка кадәр (судтан тыш) хокуклары турында мәгълүмат;

б) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү предметы;

в) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен нигезләр;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүдән файдаланучының шикаятьне (дәгъваны) нигезләү һәм карау өчен кирәк булган мәгълүмат һәм документларны алуға хокукы;

д) тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәтү функциясе 210-ФЗ санлы Федераль законның 16 маддәсе 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә йөкләнгән очракта, шикаять бирелгән күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк

хезмәткәрләре, жирле үзидарә органнары, вазыйфаи затлар һәм муниципаль хезмәткәрләр;

е) шикаятыне карау сроклары (дәгъвалар);

ж) һәр процедурага карата судка кадәр (судтан тыш) шикаяты бирү нәтижәсе яки шикаяты бирү инстанциясе.

### **3. Бәйсез экспертиза һәм вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла торган экспертиза үткәрү кагыйдәләре турында.**

#### **Административ регламентларны куллануны анализлау**

3.1. Административ регламентларны эшләү барышында жирле үзидарә органы түбәндәге гамәлләрне башкара:

а) административ регламент проектына бәйсез экспертиза үткәрүне оештыра. Шул максатларда жирле үзидарә органы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында административ регламент проектын урнаштыра, дәүләт серен тәшкил иткән яки конфиденциаль характердагы белешмәләрне үз эченә алган административ регламентлар проектларыннан яки аларның аерымы нигезләмәләреннән тыш.

Административ регламент проекты белән бергә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырыла:

административ регламент проекты буенча тәкъдимнәр керту сроклары турында мәгълүмат;

тәкъдимнәрне жыю, гомумиләштерү һәм исәпкә алу өчен жаваплы белгечләр исемлегә, аларның телефон номерларын, факсларын һәм электрон почта адресларын күрсәтеп;

б) бәйсез экспертиза үткәрү кысаларында кызыксынган оешмалардан һәм граждандардан бәяләмәләр рәвешендә кергән тәкъдимнәрне карый. Бәйсез экспертиза физик һәм юридик затлар тарафыннан инициатива рәвешендә үз ачкалары хисабына үткәрелергә мөмкин. Тәкъдимнәрне кабул итү «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә административ регламент проекты бастырганнан соң, 15 эш көне эчендә гамәлгә ашырыла;

в) кызыксынган оешмалардан һәм граждандардан кергән бәяләмәләрне исәпкә алып, административ регламент проекты эшләп бетерүне гамәлгә ашыра. Бәйсез экспертиза бәяләмәсенәң алынмавы әлегә бүлекнең 3.2 пунктында күрсәтелгән экспертиза үткәрүгә һәм алга таба административ регламентны раслауга киртә булып тормый;

г) «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр реестры» дәүләт мәгълүмат системасы турында» 2010 елның 10 сентябрендәге 729 санлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән билгеләнгән тәртиптә «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр реестры» дәүләт мәгълүмат системасын алып бару буенча вәкаләтле органга тиешле муниципаль хезмәт күрсәтү йөкләнгән жирле үзидарә органы һәм (яки) муниципаль хезмәт күрсәтү тәртибен билгели торган (үзгәртә торган) хокукый актлар үз көченә кергән көннән алып жиде эш көне эчендә

муниципаль хезмэт турында һәм аның нигезендә эшләнә торган административ регламент турында мәгълүмат жиберә.

3.2. Административ регламентны раслау өчен җаваплы жирле үзидарә органы вәкаләтле органга экспертизага административ регламент проекты белән бергә муниципаль хезмэт күрсәтүнең блок-схемасын һәм аңлатма язуын әзерли һәм тапшыра.

Вәкаләтле орган экспертизасы предметы булып административ регламент проектының «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актлар таләпләренә туры килүен бәяләү, шулай ук регламент проектында бәйсез экспертиза нәтижәләрен исәпкә алуны бәяләү тора, шул исәптән:

а) регламент проекты структурасы һәм эчтәлегенә «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актлар таләпләренә туры килүе;

б) регламенты проектында Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән муниципаль хезмэт күрсәтү тәртибе һәм шартлары тасвирламасының тулылыгы;

в) муниципаль хезмэт күрсәтү тәртибен оптимальләштерү, шул исәптән:

административ процедураларны (гамәлләрне) тәртипкә салу;

артык административ процедураларны (гамәлләрне) бетерү;

муниципаль хезмэт күрсәтү срогын, шулай ук муниципаль хезмэт күрсәтү кысаларында аерым административ процедураларны (гамәлләрне) үтәү срогын кыскарту;

электрон формада муниципаль хезмэт күрсәтү.

Административ регламент проектына экспертиза вәкаләтле орган тарафыннан аны алган көннән ун эш көне эчендә башкарыла.

3.3. Регламентны раслау өчен җаваплы жирле үзидарә органы вәкаләтле орган бәяләмәсендәге искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алуны тәмин итә. Эшләп бетерелгән регламент проекты бәяләмә бирү өчен кабат вәкаләтле органга юллау таләп ителми.

3.4. Административ регламентларны куллану практикасына анализ жирле үзидарә органнары, башка оешмалар тарафыннан түбәндәгеләрне билгеләү максатында үткәрелә:

а) административ регламентның муниципаль хезмэт күрсәтүнең сыйфатына һәм һәркем өчен мөмкин булуына карата таләпләргә туры килүе. Шул ук вакытта жирле үзидарә органнарының вазыйфай затлары белән үзара хезмәттәшлек, тиешле муниципаль хезмәтнең сыйфаты һәм һәркем өчен мөмкин булуы характерын муниципаль хезмәттән кулланучылар тарафыннан бәяләү билгеләнергә тиеш (хезмэт күрсәтү вакыты, көтү шартлары, муниципаль хезмэт турында мәгълүмат бирү тәртибе һ.б.);

б) муниципаль хезмэт күрсәтүдән баш тартуның нигезлелеге;

в) административ процедураларның оптимальлегенә карата таләпләрне үтәү. Шул ук вакытта артык административ гамәлләр булмау, административ

процедураларны һәм административ гамәлләрне үтәү срокларын киметү мөмкинлегенә билгеләнергә тиеш;

г) муниципаль функцияне башкаруда (муниципаль хезмәт күрсәтүдә) катнашучы җаваплы вазыйфалар затларның вазыйфалар инструкцияләре административ регламентның административ гамәлләр, һөнәри белемнәр һәм күнекмәләренә тасвирлау өлешенә туры килү;

д) административ регламентның үтәлешен ресурслар белән тәэмин итү;

е) аңа үзгәрешләр кертү зарурлыгы.

3.5. Административ регламент куллану практикасын анализлау нәтижеләре «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.